

عنوان مقاله:

شناسایی و رتبه بندی موانع جذب و توسعه مشارکت های مردمی در کتابخانه های عمومی ایران

محل انتشار:

پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

منصور کوهی رستمی - استادیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی/دانشگاه شهید چمران اهواز

فاطمه محمدزاده - کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی/دانشگاه شهید چمران اهواز

فریده عصاره - استاد گروه علم اطلاعات و دانش شناسی/دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

مقدمه: مطالعه صورت های روابط اجتماعی میان افراد در کانون توجه مطالعات جامعه‌شناختی قرار دارد، مشارکت نیز به عنوان یکی از اشکال روابط اجتماعی دارای جایگاهی ویژه است که می بایست به آن توجه کافی شود. یکی از مهم‌ترین نمودهای مشارکت، مشارکت فرهنگی در توسعه کتابخانه‌های عمومی است. هدف پژوهش حاضر، بررسی موانع جذب و توسعه مشارکت های مردمی در کتابخانه های عمومی از دیدگاه خیرین کتابخانه ساز کشور است. روش شناسی: پژوهش حاضر، از نظر هدف، یک پژوهش اکتشافی است که با استفاده از روش پژوهش آمیخته انجام شده است. در بخش کیفی پژوهش، ۱۵ نفر از خیرین فعال کتابخانه ساز به صورت هدفمند و با روش نمونه گیری گلوله برفی مورد مصاحبه قرار گرفتند. جامعه پژوهش در بخش کمی، خیرین فعال کتابخانه های عمومی کشور هستند؛ از آنجایی که حجم جامعه پژوهش مشخص نبود برای تعیین نمونه از فرمول تعیین حجم نمونه با جامعه نامشخص استفاده شد و پرسشنامه بین ۲۴۶ نفر از آنها، توزیع و گردآوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های استنباطی شامل آزمون کلموگروف اسمیرنوف، تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تاییدی و از نرم افزارهای اس پی اس ۲۲ و پی ال اس ۸/۳ استفاده شده است. یافته ها: با توجه به یافته های پژوهش، موانع ساختاری، موانع زمینه‌ای و موانع رفتاری به عنوان موانع موثر در جذب مشارکت های مردمی شناسایی شدند. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که موانع ساختاری با ضریب تاثیر ۸۸۲/۰، موانع زمینه‌ای با ضریب ۸۳۲/۰ و موانع رفتاری با ضریب ۸۱۸/۰ به ترتیب در اولویت‌های اول تا سوم موانع جذب مشارکت‌های مردمی در کتابخانه های عمومی هستند. نتیجه: در راستای موانع موجود در جذب مشارکت های مردمی در کتابخانه های عمومی، حل مشکلات و کاستی ها در کتابخانه های عمومی به مشارکت مردمی نیاز دارد اما این کار بدون برنامه ریزی ممکن نیست. هماهنگی نهادهای گوناگون، وضع قوانین و مقررات برای گسترش مشارکت، آگاه سازی مسئولان و مدیران و کارکنان نهاد کتابخانه های عمومی، تبلیغ و گسترش مشارکت به روش های گوناگون، فراهم ساختن زمینه های قانونی و اجتماعی و آماده کردن بسترهای لازم برای تبادل افکار و نقد و تحلیل برنامه ها از جمله اقدامات در راستای حذف موانع هستند.

کلمات کلیدی:

کتابخانه های عمومی ایران، مشارکت های مردمی، خیرین، موانع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1410107>

